

Beste ...

Met deze tekst willen we reageren op de gang van zaken betreffende de participatie van de bewonersgroep Moscou-Vogelhoek en de basisgroep Gentbrugge (PVDA) in de evolutie van de wijk rond de Arsenalsite en de opmaak van het RUP Moscou-Vogelhoek.

Directe aanleiding vormt de mail die we op 24/11/2023 ontvingen van Nathalie Desmet, wijkregisseur.

Die sterkt ons in de mening dat er van bewonersparticipatie bitter weinig sprake kan zijn. Gent heeft als stad, die bewonersparticipatie in haar beleidsnota zette, hier weinig kansen gegrepen om effectief participatie te realiseren. Ondanks het feit dat de bewoners van Moscou-Vogelhoek zich in de voorbije jaren erg betrokken hebben getoond met hun wijk en heel actief suggesties en aanbevelingen hebben geformuleerd, stellen wij vast dat zij niet als een volwaardige gesprekspartner worden gezien. Zij missen uitnodigingen voor relevante overlegmomenten; hun voorstellen worden niet opgenomen; een beperkt aantal suggesties om van de wijk een aangename/groene woonwijk te maken, waarin de uitbouw van de verschillende sites, het karakter van de wijk en de toegankelijkheid garanderen, worden weerhouden voor realisatie ...

Alle geformuleerde voorstellen van de wijkbewoners werden in twee nota's gebundeld, zijnde "Welke toekomst voor de Arsenalsite?" en "Welke toekomst voor de wijk Moscou-Vogelhoek?" De tweede nota bevat zowel 'algemene voorstellen' als 'voorstellen per site'. We komen op de twee nota's, de werkwijze, het doorgeven van de opgemaakte info en de gevoerde gesprekken in dit kader terug.

In de tekst hieronder geven we aan waar we vinden dat er kansen gemist werden om bewonersparticipatie effectief te laten renderen.

Wij willen hier tegenover stellen dat ...

Aanleiding:

In kader van de opmaak van het RUP Moscou-Vogelhoek werden tijdens een participatieweek op 16, 18 en 21 september 2023 enerzijds een wijkwandeling (op 16/09/2023) en anderzijds twee bijeenkomsten georganiseerd op 18/09/2023. De eerste bijeenkomst werd opengesteld voor deskundigen/experts/leden van de adviesraden/eigenaars van de gronden. Voor de tweede bijeenkomst werden de wijkbewoners uitgenodigd.

Op 24/11/2023 ontvingen we een mail van Nathalie Desmet, wijkregisseur, ifv participatieweek Stad Gent ikv opmaak RUP Spoorwegsites, verslaggeving gesprekstafels 18/9. Bij de mail worden drie bijlagen opgenomen: het verslag van de gesprekstafel experts op 18/09/2023, het verslag van bewonerstafel op 18/09/2023 en de presentatie participatieweek.

Van de gesprekstafels in kader van het Masterplan Arsenalsite op 20/09/2023 met de experts en op 21/09/2023 met de wijkbewoners ontvingen we jammer genoeg geen verslag.

Op de Gemeenteraad van 27/11/2023 stond "de Visienota Nieuw Groot Logies in Gent" op de agenda. In de nota Ruimtelijke Potenties. Bijlage bij de Visienota 'Nieuw Groot Logies in Gent', lezen we op pagina 9 dat de Arsenalsite wordt vooropgesteld als mogelijkheid. Gaat men dit voorstel met de wijkbewoners bespreken? Wanneer? Of is dit voorstel al goedgekeurd?

Onze vaststellingen / verdere aandachtspunten:

1° De bewoners werden op een onduidelijke manier uitgenodigd voor de participatieweek. Een brochure, die verspreid werd via plaatselijke winkels, het buurthuis en Santo, kreeg elke bewoner ook in zijn brievenbus. De laatste pagina bleek de eigenlijke uitnodiging te zijn voor de participatieweek. Vele buurtbewoners hebben dit bericht niet als een uitnodiging erkend. Dat is één van de redenen waarom er **'maar' 11 buurtbewoners** aanwezig waren op 18/09/2023.

Voorstel: De buurtbewoners nemen het RUP ernstig, zij voelen zich betrokken met de wijk en haar inwoners. Dus dient de stad Gent o.i. een degelijk inspraak- en participatiemodel op te zetten. In dit geval zou het een goede aanpak geweest zijn om de bewoners mondeling uit te nodigen, waarbij ook verwezen werd naar de brochure. Maar dan zijn er natuurlijk ook persoonlijke contacten met de buurtbewoners nodig.

2° De nota's uit de wijk, die werden samengesteld met het materiaal dat bij wijkbewoners werd verzameld, worden genegeerd.

Tijdens de zomer 2021 stelden de wijkbewoners vast dat de Arsenaalsite verkocht wordt. De wijk staat een grote evolutie te wachten. Het nieuws lokt bij de wijkbewoners veel reactie uit, ook acties en het verzamelen van informatie en voorstellen. Er worden ook veel vragen opgeworpen, de NMBS heeft immers nog andere sites in onze wijk: wat met de Werkhuizensite, de Kongobundel en het Spoorwegbosje? De wijkbewoners beseffen maar al té goed dat 34% van het grondgebied Moscou-Vogelhoek door het RUP zal ingevuld worden. Wij wonen daar met een zeer gevarieerde groep bewoners, **divers** qua leeftijd, herkomst, beroep, aantal jaren bewoning, mannen, vrouwen en vele kinderen en jongeren.... Er is een **samenhorigheidsgevoel** in deze wijk. Buren zorgen voor elkaar, praten met elkaar, hebben gezamenlijk de tijdelijke invulling 'Santo' degelijk gestalte gegeven, ze stellen zich bv. kandidaat voor taken en zijn regelmatig aanwezig. Zij genieten van dit aanbod en samenzijn.

We hebben vele gesprekken gevoerd met de wijkbewoners van deur tot deur, in het Buurthuis De Porre, in Santo, aan de scholen, op de markten,... We organiseerden een infomoment voor de wijkbewoners. Er kwamen verschillende acties op gang. Alle reacties die we van de wijkbewoners ontvingen, werden verzameld in **twee nota's**:

° **"Welke toekomst voor de Arsenaalsite?"** (1) Deze nota werd opgemaakt i.f.v. van de verkoop van de Arsenaalsite door de NMBS. We ontvingen *500 reacties van de wijkbewoners*, die verwerkt werden in de nota. De nota werd overhandigd aan Burgemeester en Schepenen op 23/06/2022.

° **"Welke toekomst voor de wijk Moscou-Vogelhoek?"**(1) Deze nota omvat de *voorstellen van 800 wijkbewoners* m.b.t. de verschillende sites en het woonproject De Porre voor de opmaak RUP Moscou-Vogelhoek. De nota werd opgemaakt i.f.v. de opmaak van een RUP door de stad Gent en werd bezorgd aan Burgemeester en Schepenen op 10/01/2023.

Hoe we tewerk zijn gegaan, staat beschreven in de respectievelijke nota's. We nemen beide nota's in bijlage op.

Beide nota's werden, direct na overhandiging bij Burgemeester en Schepenen, ook bezorgd aan de verschillende partners: diensten van stad Gent, wijkregisseur, nieuwe eigenaar van Arsenaalsite, B-city, ... én ook met hen besproken. Er waren steeds vertegenwoordigers van beide groepen aanwezig.

Als eigenaardig feit dienen we te vermelden dat tijdens de gesprekken met de wijkregisseur (want er zijn er meerdere gevoerd) verschillende vragen werden gesteld. Op de antwoorden wachten we nog steeds.

Wij stellen ons hierbij de volgende vragen:

Waarom werden de genoemde nota's van de bewoners niet vermeld/opgenomen bij de info die op 24/11/2023 werd bezorgd door de wijkregisseur? Zijn de goed onderbouwde reacties van de wijkbewoners niet opportuun? Niet goed genoeg?

Zijn de groep wijkbewoners en de leden van de basisgroep niet 'deskundig'/'expert'? Zij zijn op z'n minst ervaringsdeskundig te noemen. Ze weten wat nodig is in hun wijk. Waarom werden zij in deze bespreking niet weerhouden? Wij kunnen alleen maar vaststellen dat een dergelijke aanpak en houding van de stad alleen maar argwaan oproept bij wijkbewoners t.o.v. de stad Gent. Er zijn natuurlijk ook nog andere redenen en daarop komen we verder op.

Voorstel: Hopelijk erkent de Dienst Participatie die 'grote inbreng van de wijkbewoners' en houdt men bij volgende stappen rekening met de ontvangen en nog te ontvangen meningen/voorstellen van de wijkbewoners. Het is van essentieel belang om een effectieve 'inspraak en participatie' te organiseren en de wijkbewoners te benaderen op een 'professionele' wijze. Een houding die we op 18/09/23 konden vaststellen naar de groep deskundigen en experts toe.

3° Er wordt in de verslagen verwezen naar de 'Makerswijk Arsenaal' of de conceptnota van de stad Gent en NMBS. We willen duidelijk stellen dat **bij de opmaak van deze conceptnota géén overleg met de wijkbewoners werd voorzien**. De conceptnota werd wel aan de geïnteresseerde kopers van de Arsenaalsite ter beschikking gesteld, als standpunt van de Stad Gent, en wordt nu verder gehanteerd voor de opmaak van het RUP. De stad Gent schreef ook al een wijkstructuurplan. Waar was hierbij de inspraak?

Onze vraag: Hoe kan men dit verantwoorden als men spreekt van een 'inspraak en participatie'-model bij opmaak van de RUP Moscou-Vogelhoek??

4° **Het verslag van de bijeenkomst met wijkbewoners op 23/05/2023 is onvolledig.** Op deze bijeenkomst waren wel verschillende wijkbewoners aanwezig. Iedereen was uitgenodigd via een gemotiveerde mail. Eerst kregen we een stand van zaken door. Door de gerichte vraagstelling van de aanwezigen, wordt de stand van zaken duidelijker en concreter geformuleerd. Nadien werd in twee groepen verder gesproken. Van deze bijeenkomst ontvingen we een kort verslag in september ontvangen. Waarom kort en onvolledig? Dit kon bijna voorspeld worden toen op einde van de bespreking bleek dat de suggesties van de aanwezigen onvoldoende genoteerd waren i.f.v. opmaak verslag. De wijkbewoners hebben meteen de ontbrekende suggesties opnieuw verzameld. Als we nu het korte verslag lezen, zien we dat slechts enkele suggesties werden weerhouden. Met welke motivatie '?' Deze bijeenkomst werd ook niet vermeld i.k.v. gesprekstafels op 18/09/2023. Waarom? Tellen de suggesties van de wijkbewoners niet mee?

5° Het verslag van de experts/deskundigen/leden van de adviesraad/ eigenaars van de sites is uitgebreid. Het bevat toevallig veel punten die blijken overeen te komen met de suggesties van de wijkbewoners (dus ideeën/suggesties lopen op bepaalde punten gelijk). Maar tussen de lijnen lezen we toch wel dezelfde suggesties die de stad Gent aanbracht in de bespreking op 23/05 én 18/09 met de wijkbewoners.

Ter illustratie: we lezen standpunten voor en tegen sociale woningen, voor en tegen betaalbare woningen, voor en tegen andere woonvormen, voor drie bouwlagen (cfr de wijk) of hoger, inplanting van sociale voorzieningen Arsenaalsite of Werkhuizen site, waar wordt binnen of buiten sportinfrastructuur voor jong en oud voorzien, waar een wijkpark,..... We vrezen dat **de stad Gent 'haar' voorstellen formuleert in de startnota van het RUP en de voorstellen van alle anderen als onmogelijk bestempelt.**

6° Een belangrijk aandachtspunt dat zowel in bijeenkomsten als in de beide nota's wordt vermeld is de **'vervuilde' grond van de verschillende sites**. Arbeiders, woonachtig in de wijk en vroeger werkzaam in één van de sites, vermelden ons dat zij dagelijks chemische stoffen, waarmee zij werkten in de grond dienden te lozen. We eisen voldoende aandacht voor deze opmerking en dat de 'vervuilde grond' overal grondig wordt gesaneerd.

7° Er wordt melding gemaakt van woningen, bewoond door studenten in de wijk Moscou-Vogelhoek. Om te garanderen dat deze woningen voor de wijkbewoners of de gewone gezinnen/alleenstaanden in de wijk en ruimer in Gent worden gereserveerd, worden **studentenkamers/-studio's voorzien in de Arsenalsite**. Eigenaardig toch dat de wijkbewoners deze woningen niet kennen. Wij beschouwen deze vaststelling dus gewoon als een motivatie voor het bouwen van studentenkamers en/of studio's zonder argumentatie.

Onze vraag: Welke opleiding ligt dicht bij de Arsenalsite? Liggen geen andere gronden veel dichterbij?

Ons standpunt: geen studentenkamers of -studio's op de Arsenalsite.

8° Een argumentatie voor kamerwoningen en maatbedrijven in de Arsenalsite is de toegankelijkheid met openbaar vervoer. We vinden dit ook een moeilijk te aanvaarden argument. In Moscou-Vogelhoek is het **openbaar vervoer beperkt/ niet aanwezig**. Dit werd sinds 6/01/2024 met de veranderingen die De Lijn doorvoerde nog erger. Voordien was er op weekdays om het uur de bus 20 die in de wijk kronkelde en ons naar Ledeborg/Zuid en langs de andere zijde naar Melle bracht. Nu zijn er welgeteld per schooldag enkel 6 bussen en in de schoolvakanties/vakantiedagen enkel 3 bussen tussen 6u51 en 8u52. Mogen de buurtbewoners, die slecht kunnen stappen of om medische redenen niet naar Brusselsesteenweg (lijn T2) of Terminal (T3) geraken zich niet met openbaar vervoer verplaatsen? Wij menen dat Stad Gent hier haar **eigen standpunten effectief dient te realiseren**, wat betreft voorkeur voor het gebruik van openbaar vervoer en fiets (wat voor sommige bewoners eigenlijk onmogelijk is).

9° **De toekomstige bestemmingen zijn zeer onduidelijk.**

De Arsenalsite werd aangekocht door privé-eigenaars, het Consortium 3PK, voor heel veel geld en zij hebben ook hun motivatie voor aankoop en beheer. Wat zal overblijven van de beloofde beperkte onteigening door de stad Gent (juli 2021) i.f.v. de effectieve realisatie van **'betaalbare woningen, waaronder sociale woningen**. Is dat enkel een droom? Enkel een reactie op onze actie van 3/07/2021 'Arsenaal in uitverkoop'!

De sites 'Kongobundel', 'Spoorwegbosje' en 'Werkhuizensite' zijn in eigendom van NMBS en gedeeltelijk ook van Infrabel. Wat zijn de plannen van deze partners?

Hoe langer hoe meer is het duidelijk dat de geplande stedelijke voorstellen op de 'Kongobundel', namelijk sportinfrastructuur voor jongeren, niet meer mogelijk zijn. De eigenaars verwijderden alle sporen van het vroegere goederenverkeer, maar leggen nu sinds enkele maanden de meeste sporen terug. Het goederenvervoer zal toch via deze sporen verder gerealiseerd worden. Resultaat: er blijft slechts een beperkte strook over, gelegen dicht bij de sporen. Dit kleine gedeelte komt niet meer voor de **sportinfrastructuur** in aanmerking. Wat zijn de concrete plannen voor de beloofde sportinfrastructuur en deze strook? Wijkbewoners formuleerden voorstellen, vooral op de bijeenkomst van 23/05/2023, maar deze werden blijkbaar niet genoteerd? Niet weerhouden voor verdere opvolging.

Het 'Spoorwegbosje' bestaat uit een deel braakliggend terrein en een bos. TPG heeft een onteigeningsprocedure ingezet nadat NMBS de grond te koop aanbood. TPG wil op het braakliggend terrein

'**sociale woningen**' bouwen, rekening houdend met veiligheid en lawaaihinder van sporen en treinen. Deze procedure loopt moeilijk. Momenteel is de NMBS in beroep gegaan tegen het besluit van de rechter dat TPG wel degelijk de grond kan onteigenen. M.a.w. dit wordt een juridisch kluwen. De wijkbewoners hebben geen zekerheid dat daar sociale woningen én een toegankelijk bos met zandbak voor de wijkkinderen en zitbanken voor ouders/grootouders/wijkbewoners zal gerealiseerd worden. Waar zal het plan dan wel gerealiseerd kunnen worden?

De 'Werkhuizensite': de grote loodsen in deze ruime site zijn omgetoverd tot opslagruimtes voor NMBS en materiaal van Infrabel en verhuurd voor 10 jaar! Grote vrachtwagens rijden regelmatig in en uit. I.f.v. het administratief gebouw, gelegen aan spoorweg, zijn onlangs nog besprekingen ter plaatse gehouden door beide partners. Wat zijn de plannen? De toegangspoort in de Gontrodestraat functioneert niet goed. De eigenaars wensen deze niet te herstellen, maar plannen een nieuwe ruime toegang in de Werkhuizenstraat met een asfalt-pad dat al het zwaar verkeer naar de verschillende loodsen toelaat. Wat kan dan nog gepland worden? Volgens de stad Gent gaan **alle sociale voorzieningen, speelruimtes, sportinfrastructuur, betaalbare en sociale woningen, school en crèche, wijkpark, ... hier gerealiseerd worden**. Zullen deze plannen ooit uitgevoerd kunnen worden? Is het geen afleidingsmaneuver om andere realisaties in de Arsenaalsite op te dringen aan de wijkbewoners? En zal men nadien de onwil van NMBS en Infrabel niet invoeren als oorzaak om deze sociale voorstellen niet te realiseren?

10° Als laatste punt willen we opnieuw **extra aandacht opeisen voor alle geformuleerde voorstellen van de wijkbewoners in beide genoemde nota's**, die zich bevinden in bijlage. De eerste nota is: "Welke toekomst voor de Arsenaalsite?". In de tweede nota "Welke toekomst voor de wijk Moscou-Vogelhoek?" worden zowel 'algemene voorstellen' als 'voorstellen per site' opgesomd. We verwachten deze ideeën terug te vinden in de startnota voor het RUP.

Andere voorstellen van de stad Gent ikv RUP Moscou-Vogelhoek, cfr grote logies, dienen met de bewoners besproken te worden. Hun standpunt in dit dossier is essentieel! Wij wonen immers in deze wijk en dragen deze wijk ook.

Met vriendelijke groeten.

Voor bewonersgroep Moscou-Vogelhoek en basisgroep Gentbrugge (PVDA),

Magda Baeck

Contactgegevens:

Mail: magda.baeck@hotmail.com

Tel: 0495/99 62 42

